

KVALITETSDEKLARATION

Europaparlamentsvalet, valdeltagandeundersökningen

Ämnesområde

Demokrati

Statistikområde

Allmänna val

Produktkod

ME0110

Referenstid

2024

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikansvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering	9
F Historik	10
G Kontaktuppgifter	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med undersökningen är att producera utförlig statistik över det svenska valdeltagandet i Europaparlamentsval. Av röstsammanräkningen framgår valdeltagandet totalt sett och i olika geografiska områden. Valdeltagandeundersökningen kompletterar den bilden genom att ta fram information om andelen röstande i olika grupper i samhället, Samt hur stor andel som förtidsröstar.

Mer allmänt kan sägas att syftet är att allsidigt redovisa och ge en samlad bild av allmänna valen som en dokumentation av ett av de viktigaste inslagen i den svenska demokratin.

Valstatistiken utgör en grund för redovisningar av viktiga skeenden och förhållanden i svensk politik och demokrati.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Huvudanvändare är de politiska partierna, massmedia, den samhällsvetenskapliga forskningen och den politiskt intresserade allmänheten. Resultaten används för att belysa den demokratiska processen, det politiska livet och medborgarnas politiska engagemang. Valstatistiken utgör en grund för redovisningar av viktiga skeenden och förhållanden i svensk politik och demokrati.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheter som primärt tas fram är procentfördelningar av valdeltagande i olika befolkningsgrupper och andelen som förtidsröstar respektive röstar i vallokal.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen omfattar alla personer som var röstberättigade vid Europaparlamentsvalet 2024. Målpopulation är alla personer som var upptagna i röstlängden då uppgifterna trycktes på de fysiska röstlängderna och skickades ut till valdistrikten inför valdagen.

Målpopulation och intressepopulation är i stort sett samma. Det som inte täcks in är de utlandssvenskar vars röst ses som en anmälan till röstlängden. Avgränsningen har gjorts av praktiska skäl på grund av svårigheten att digitalisera de handskrivna personnumren.

Målobjekt är de personer som är röstberättigade i Europaparlamentsval. Mål- och observationsobjekt är desamma.

1.2.2 Variabler

Variablerna delas upp i målvariabler, de vi vill uttala oss om i undersökningen, samt bakgrundsvariabler.

Målvariabelerna är:

- Europaparlamentsröst
- Förtidsröstande
- Röstande i vallokal

Målvariablerna är desamma som intresse- och observationsvariabelerna, det vill säga det som mäts i undersökningen överensstämmer med vad som avses mätas. Observationsvariablerna utgörs av markeringar i röstlängderna. Röstlängderna är designade för att minimera mätfelet genom att vara anpassade för digitalisering.

Övriga variabler hämtas från SCB:s olika register.

Valkod anger om up är svensk medborgare folkbokförd i Sverige, svensk medborgare boende utomlands eller utländsk medborgare med rösträtt i Sverige.

Kön up:s kön enligt registret över totalbefolkningen (RTB).

Ålder up:s ålder den 31 december 2024 enligt RTB.

Förstagångsväljare1 anger om up uppnått rösträttsålder sedan senaste val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige.

Förstagångsväljare2 anger om up uppnått rösträttsålder sedan senaste val till Europaparlamentet.

Födelseland up:s födelseland enligt RTB.

Datum för invandring anger tidpunkt för tillfälle då up senast invandrat till Sverige, enligt RTB.

Medborgarskapsland up:s medborgarskapsland enligt RTB.

Naturaliserad medborgare anger om up har erhållit svenskt medborgarskap, enligt RTB.

Årtal för svenskt medborgarskap årtal då up erhållit svenskt medborgarskap enligt RTB.

Utländsk/svensk bakgrund up:s bakgrund enligt RTB.

Län anger det län up är folkbokförd i enligt röstlängden.

Kommungrupp anger kommunen i vilken up är folkbokförd i enligt röstlängden, kodad efter Sveriges Kommuner och Landstings kommungruppsindelning (från 2023).

Civilstånd up:s civilstånd enligt RTB.

Inkomst utgör summan av up:s sammanräknade förvärvsinkomst (inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet, dock inte inkomst av kapital) år 2022 enligt taxeringen 2023. Beloppet anger inkomst före skatt.

Utbildning up:s utbildningsnivå klassificerad enligt svensk utbildningsnomenklatur (SUN 2020) från SCB:s utbildningsregister. Uppgiften avser slutförd utbildning enligt registerversion 2024-01-01.

Arbetskraftsstatus up:s Arbetskraftsstatus enligt Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS).

1.2.3 Statistiska mått

Merparten av statistiken utgörs av beräknade värden på statistiska storheter så som *andel*.

1.2.4 Redovisningsgrupper

De statistiska målstorheterna redovisas för en mängd olika redovisningsgrupper – delgrupper av populationen – med hjälp av indelningsvariabler där bakgrundsvariablerna spelar en central roll. I stort sett alla indelningar görs efter kön.

1.2.5 Referenstider

Redovisningen avser faktiskt valdeltagande vid Europaparlamentsvalet den 9 juni 2024.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Den totala tillförlitligheten påverkas av tillförlitligheten i de redovisade skattningarna. De påverkas dels av slumpmässiga förhållanden och dels av icke-slumpmässiga (systematiska) förhållanden.

I denna undersökning handlar det primärt om slumpmässig osäkerhet som kan hänföras till att vissa röstlängder har varit i sådant skick att det varit svårt att digitalisera uppgifterna.

2.2 Osäkerhetskällor

Valdeltagandestudierna genomförs som en administrativ datainsamling från register (röstlängder). Den osäkerhet som kan göra sig gällande är främst de fel som kan uppkomma vid digitalisering av röstlängder och bearbetningsfel.

2.2.1 Urval

Den publicerade statistiken är totalräknad och urval är därför inte en osäkerhetskälla.

2.2.2 Ramtäckning

Ramtäckningen är mycket god. Utgångspunkten för insamlingen har varit den definitiva röstlängd som upprättades inför valdagen och som låg till grund för de uppgifter som trycktes på röstlängderna.

Rampopulationen utgörs av samtliga som är röstberättigade vid Europaparlamentsvalet 2024.

I mätningen finns även fall där personer har skrivits till på röstlängderna. Dessa har inte kunnat läsas in maskinellt men har kompletterats genom att avstämning har gjorts mot den slutgiltiga röstlängden. Merparten av dessa är utlandssvenskar vars röster ses som en anmälan till röstlängden. För dessa individer har ingen uppgift om röstande i vallokal eller förtidsröstande angetts.

2.2.3 Mätning

Uppgifter om valdeltagande har samlats in från röstlängderna. Länsstyrelserna har skannat in samtliga röstlängder och skickat in dem i form av bildfiler till SCB. På SCB har informationen i bildfilerna tolkats till uppgifter om valdeltagande för samtliga i den röstberättigade befolkningen.

Mätningen avser insamling av kopior av allmänna handlingar, vilket innebär att inget mätinstrument har skapats. Däremot har SCB inför valets genomförande fått möjlighet att påverka de fysiska röstlängdernas utseende i form av färgstyrka, typsnitt, linjer och skanningskryss för att underlätta en digitalisering av uppgifterna. I mätningen har markeringarna i samtliga markeringar i röstlängderna räknats som en röst. Ingen hänsyn har tagits till felaktig markering av röster som sedan bedömts vara ogiltiga. Därmed kan uppgifterna skilja sig något från valresultatet, men bedöms inte påverka statistiken.

För att urskilja om det rör sig om en förtidsröst eller en röst i vallokal har tecknen "P" och "V" tolkats som förtidsröst och "/" har tolkats som en röst i vallokal. Ett överstruket "P" har tolkats som en så kallad ångerröst och därmed som en röst i vallokal i de fall detta har uppmärksammat.

Övriga uppgifter hämtas från SCB:s register.

För att kunna beskriva valdeltagandet i olika befolkningsgrupper används uppgifter från SCB:s register över totalbefolkningen, inkomst- och taxeringsregistret samt utbildningsregistret.

Detaljerad information om SCB:s register över totalbefolkningen finns på SCB:s webbplats <http://www.scb.se/be0101>.

Detaljerad information om inkomst- och taxeringsregistret finns på SCB:s webbplats <http://www.scb.se/he0110>

Detaljerad information om utbildningsregistret finns på SCB:s webbplats <http://www.scb.se/uf0506>

Detaljerad information om befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) finns på SCB:s webbplats <https://www.scb.se/am0210>

2.2.4 Bortfall

Bortfallsfelet är försumbart. Statistiken täcker 99,9 procent av de röstberättigade. Det saknas uppgift om valdeltagande för 8 000 individer. Det handlar om att ett mindre antal sidor saknas i de bildfiler som SCB tagit emot och det beror på att sidor dubbelmatats i skrivaren.

Det finns även ett mindre bortfall avseende förtidsröstning som beror på att tecknet i röstlängden inte har gått att tyda som antingen en förtidsröst ("P" eller "V") eller en röst i vallokalen ("/"), totalt gäller det 1 200 individer.

2.2.5 Bearbetning

Eftersom det förekommer att det i röstlängderna förutom markering av röst även innehåller punkter som tillförts vid sluträkning har samtliga röstlängder gått igenom utifrån i vilken utsträckning markeringarna utgör en väldigt låg grad eller väldigt hög grad av ifyllnad. För låg grad av ifyllnad har fokus varit att urskilja svaga markeringar för röstning

från en punkt/skräp. För hög grad av ifyllnad har fokus varit att uppmärksamma om någon ruta av någon anledning helt fyllets i för att skriva över eventuella felmarkeringar.

Bearbetningsfel bedöms ha en marginell påverkan på undersökningsresultaten.

2.2.6 Modellantaganden

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutgiltig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken om valdeltagare redovisas 11 månader efter valdagen.

Statistiken om förtidsröstning redovisas 18 månader efter valdagen.

3.2 Frekvens

Målstorheternas referenstid redovisas vid varje allmänt val. Samma gäller för undersökningens uppgiftsinsamlingsfrekvens.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan för Sveriges officiella statistik, www.scb.se/publiceringskalendern.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Resultaten redovisas i en stor mängd färdiga tabeller på SCB:s webbplats samt som flexibla tabeller i SCB:s *Statistikdatabasen*.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial.

Forskare kan efter särskild prövning få tillgång till avidentifierade mikrodata.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i tabeller, diagram och text.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistikregistret och statistiken beskrivs i *Statistikens framställning (StaF)*. Statistikens kvalitet beskrivs i föreliggande dokument. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Dokumentation av mikrodata (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/ME0110.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

SCB har genomfört valdeltagandeundersökningar i samband med Europaparlamentsval sedan 1995. För redovisningsgrupper är jämförbarheten över tid god.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan grupper är god. Vissa redovisningar avser dock vissa åldersgrupper, vilket måste tas hänsyn till vid jämförelser. Detsamma gäller internationella jämförelser, där olikheter i politiska system, valsystem kan försvåra jämförelser, även för sådant som ligger lika i tiden.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

SCB genomför även valdeltagandeundersökningar i samband med val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige vilket ger goda möjligheter till sammanvändbarhet och jämförelser. Dessutom har även valdeltagandeundersökningar genomförts i samband med nationella folkomröstningar sedan 1980. SCB strävar efter att ta fram statistik som främjar sammanvändbarhet inom individstatistiken generellt och i synnerhet inom valstatistiken. Det totala valdeltagande, utan uppdelningar i olika grupper av röstberättigade, redovisas av SCB som en del av valresultaten. Den statistiken är totalräknad och kan redovisas för olika geografiska nivåer ned till valdistriktsnivå.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Den numeriska överensstämmelsen i tabellerna god. Om eventuella skillnader förekommer beror de på avrundningar

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

En kopia av all statistikredovisning i form av rapporter, böcker och statistiska meddelanden (SM) som getts ut som trycksak eller redovisats som PDF-dokument förvaras hos Kungliga biblioteket och levereras till Riksarkivet.

Enligt lagen om den officiella statistiken ska personuppgifter gallras när de inte längre behövs för sitt ändamål.

En undersökningssperson deltar i tre på varandra följande undersökningssomgångar. Personuppgifter gallras senast sex månader efter sista undersökningssomgången. Regeringen eller Riksarkivet får föreskriva om undantag från denna skyldighet om det krävs av hänsyn till det nationella kulturarvet eller forskningens behov. Aidentifierade individuppgifter finns för närvarande lagrade hos Statistiska centralbyrån från undersökningen 2000 och framåt i PC-miljö. Undersökningssomgångar 1973–2000 i stordatormiljö är arkiverade hos Riksarkivet.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Valstatistiken berörs inte av någon EU-reglering och ingen internationell rapportering sker.

F Historik

Valstatistiken har i olika former producerats av SCB från och med 1872 års val. Valdeltagandeundersökningar i samband med allmänna val har genomförts sedan år 1911. Undersökningen har genomgått ett flertal större förändringar under årens lopp, exempelvis vad gäller upplägg och undersökningspopulation.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån (SCB)
Kontaktinformation	Avd. Social Statistik och Analys (SSA) / Valstatistik
E-post	Val@scb.se
Telefon	010-479 50 00